

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 2017 r.

**w sprawie wykazu chorób i schorzeń pozostających w związku ze służbą w Służbie
Celno-Skarbowej**

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715, 1321 i 1386) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się:

- 1) wykaz chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz właściwości i warunki służby powodujące ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) wykaz chorób i schorzeń, które istniały przed przyjęciem do służby, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby w Służbie Celno-Skarbowej wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach, oraz właściwości i warunki służby powodujące ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

w porozumieniu:

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

MINISTER ZDROWIA

**MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łučko

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załącznik nr 1

**WYKAZ CHORÓB POWSTAŁYCH W ZWIĄZKU ZE SZCZEGÓLNYMI
 WŁAŚCIWOŚCIAMI LUB WARUNKAMI SŁUŻBY W SŁUŻBIE CELNO-
 SKARBOWEJ ORAZ WŁAŚCIWOŚCI I WARUNKI SŁUŻBY POWODUJĄCE ICH
 UJAWNIE NIE LUB POGORSZENIE STANU ZDROWIA**

Lp.	Nazwa choroby	Szczególne właściwości i warunki służby
1	2	3
1	Zatrucia ostre i przewlekłe substancjami chemicznymi oraz następstwa tych zatruc	Służba narażająca na działanie szkodliwych dla zdrowia substancji chemicznych
2	Pylice płuc	Długotrwała służba narażająca na wdychanie pyłów mogących wywołać zwłóknienie tkanki płucnej
3	Przewlekłe choroby układu oddechowego, powstałe w następstwie działania substancji toksycznych, drażniących, uczulających lub czynników mechanicznych (podwyższone lub obniżone ciśnienie)	Długotrwała służba narażająca na działanie substancji toksycznych lub drażniących, pyłów, par, gazów, aerozoli o właściwościach uczulających oraz działanie podwyższonego lub obniżonego ciśnienia
4	Choroby spowodowane działaniem promieni jonizujących i ciał promieniotwórczych (również nowotwory, choroby narządu wzroku i skóry spowodowane działaniem tych czynników)	Służba narażająca na działanie promieniowania jonizującego i ciał promieniotwórczych
5	Trwałe uszkodzenie zdrowia w wyniku oddziaływania pola elektromagnetycznego o wysokiej częstotliwości w zakresie mikrofal, dłuższych fal radiowych oraz spójnego promieniowania świetlnego generowanego przez układy laserowe	Służba narażająca na działanie pola elektromagnetycznego w zakresie mikrofal oraz dłuższych fal radiowych, jak również spójnego promieniowania świetlnego generowanego przez układy laserowe
6	Odmrożenia lub trwałe skutki odmrożeń	Służba pełniona w warunkach działania ujemnych temperatur
7	Zmiany w układzie nerwowym, naczyniowym i ruchowym wywołane działaniem drgań mechanicznych (zespół wibracyjny)	Długotrwała służba narażająca na działania drgań mechanicznych (wibracje)
8	Przewlekłe choroby układu ruchu powstałe w warunkach służby związanej z wymuszoną postawą ciała, nadmiernym przeciążeniem i mikrourazami: złamania powolne, zapalenie pochewek ścięgnistych i kałek maziowych, uszkodzenia i zwyrodnienia łąkotek, zmiany zapalne mięśni i przyczepów ścięgnistych, martwica kości nadgarstka, uszkodzenie krążka międzykręgowego, przeciążeniowe zmiany zwyrodnieniowe	Służba wymagająca długotrwałego obciążenia ograniczonych grup mięśni, wymuszonej postawy ciała lub narażająca na często powtarzające się mikrourazy albo powodująca ucisk na pnie nerwów oraz inna służba narażająca na stały ucisk i nadmierne obciążenie aparatu kostno-stawowego

9	<p>Choroby narządu wzroku wywołane zawodowymi czynnikami fizycznymi i chemicznymi.</p> <p>Uwaga: zmiany wywołane działaniem promieniowania jonizującego należy kwalifikować według lp. 4</p>	<p>Służba narażająca na długotrwałe działanie promieniowania podczerwonego, nadfioletowego, pola elektromagnetycznego wysokiej częstotliwości, spójnego promieniowania świetlnego generowanego przez układy laserowe, drażniących substancji chemicznych. Długotrwała służba związana z wykonywaniem czynności wymagających podwyższonej koncentracji wzroku na zminiaturyzowanych elementach lub w warunkach niewystarczającego oświetlenia oraz praca przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych</p>
10	<p>Uszkodzenie narządu słuchu związane z narażeniem na działanie nadmiernego hałasu lub dźwięków o wysokich i niskich częstotliwościach</p>	<p>Służba narażająca na długotrwałe działanie hałasu o dużej intensywności lub dźwięków o wysokich i niskich częstotliwościach</p>
11	<p>Przewlekłe choroby krtani (niedowłady strun głosowych, guzki śpiewacze)</p>	<p>Służba związana z nadmiernym, długotrwałym obciążeniem narządu głosu</p>
12	<p>Przewlekłe choroby skóry i błon śluzowych spowodowane warunkami służby.</p> <p>Uwaga: zmiany o charakterze złośliwym należy kwalifikować według lp. 13, zmiany wywołane działaniem promieniowania jonizującego według lp. 4, a choroby zakaźne, inwazyjne (pasożytnicze) według lp. 15</p>	<p>Długotrwała służba narażająca na styczeń z substancjami drażniącymi lub uczulającymi</p>
13	<p>Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie styczeń z czynnikami rakotwórczymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nowotwory skóry, 2) nowotwory dróg moczowych, 3) nowotwory układu oddechowego, 4) inne. <p>Uwaga: nowotwory powstałe w następstwie działania promieniowania jonizującego należy kwalifikować według lp. 4</p>	<p>Służba narażająca na długotrwałą styczeń z chemicznymi czynnikami rakotwórczymi, np. produktami suchej destylacji węgla, ropy naftowej, łupków bitumicznych, smołowców i innych. Służba narażająca na długotrwałą styczeń z benzenoaminami oraz ich pochodnymi, jak np. alfa- i beta-naftyloamina oraz benzydyna. Długotrwała służba narażająca na wdychanie substancji rakotwórczych</p>
14	<p>Choroby zakaźne, inwazyjne i tropikalne, w przypadkach gdy źródło choroby znajdowało się w środowisku służby. Powikłania szczepień ochronnych, wykonanych w związku z wykonywaną służbą</p>	<p>Służba wymagająca bezpośredniego stykania się z zakaźnym środowiskiem i materiałem. Szczepienia ochronne wykonane na zlecenie właściwych organów w związku z zagrożeniami wynikającymi z warunków służby</p>
15	<p>Zaawansowana niewydolność żylna kończyn dolnych</p>	<p>Długotrwała służba wymagająca przebywania w pozycji stojącej</p>
16	<p>Ostry zespół przegrzania i jego następstw</p>	<p>Służba w warunkach podwyższonej temperatury otoczenia</p>
17	<p>Psychozy reaktywne odporne na leczenie powstałe w szczególnych warunkach służby</p>	<p>Ostre lub przewlekłe urazy psychiczne spowodowane zdarzeniami zaistniałymi w czasie pełnienia służby</p>

WYKAZ CHOROÓB I SCHORZEŃ, KTÓRE ISTNIAŁY PRZED PRZYJĘCIEM DO SŁUŻBY, LECZ ULEGŁY POGORSZENIU LUB UJAWNIŁY SIĘ W CZASIE TRWANIA SŁUŻBY W SŁUŻBIE CELNO-SKARBOWEJ WSKUTEK SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCI LUB WARUNKÓW SŁUŻBY NA OKREŚLONYCH STANOWISKACH ORAZ WŁAŚCIWOŚCI I WARUNKI SŁUŻBY POWODUJĄCE ICH UJAWNIECIE LUB POGORSZENIE STANU ZDROWIA

Lp.	Nazwa choroby lub schorzenia	Szczególne właściwości i warunki służby
1	2	3
1	Gruźlica	Służba w trudnych warunkach atmosferycznych, polowych, niekorzystne warunki zakwaterowania sprzyjające zachorowaniu itp.
2	Choroba reumatyczna, reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, choroba zwyrodnieniowa stawów	Długotrwała służba związana z ujemnym działaniem wpływów atmosferycznych oraz z wysiłkiem fizycznym, narażająca stale na urazy mechaniczne
3	Przewlekłe schorzenia układu oddechowego i zatok przynosowych oraz trwałe następstwa tych schorzeń	Długotrwała służba w szkodliwym dla zdrowia środowisku służby lub w trudnych warunkach atmosferycznych (oziębienie)
4	Przewlekłe stany zapalne nerwów	Długotrwała służba w szkodliwych dla zdrowia warunkach ujemnego oddziaływania na ustrój wpływów atmosferycznych (oziębienie)
5	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy oraz przewlekłe, powtarzające się nieżyty jelit lub żołądka upośledzające stan odżywiania organizmu	Długotrwała służba w warunkach nadmiernego napięcia nerwowego, zwiększonej odpowiedzialności i nieregularnego trybu odżywiania
6	Przewlekłe zapalenie nerek	Długotrwała służba związana z wykonywaniem dużych wysiłków fizycznych w trudnych warunkach atmosferycznych (oziębienie, wilgoć) oraz zwiększonej ekspozycji na infekcje bakteryjne
7	Choroba wieńcowa serca	Służba związana z dużą odpowiedzialnością, nadmiernym napięciem nerwowym i nienormowanym czasem służby
8	Zapalenie mięśnia sercowego oraz zapalenie wsierdzia lub osierdzia (oraz ich następstwa) w przebiegu chorób infekcyjnych o etiologii wirusowej, bakteryjnej lub pasożytniczej	Długotrwała służba w trudnych warunkach atmosferycznych usposabiających do powstania chorób infekcyjnych, służba w niekorzystnych warunkach zakwaterowania lub w warunkach zwiększonej ekspozycji na infekcje
9	Nadciśnienie tętnicze odporne na leczenie w warunkach służby i powikłania w jego przebiegu	Służba w warunkach wymagających nadmiernego napięcia nerwowego,

		zwiększonej odpowiedzialności i nienormowanego czasu służby
10	Encefalopatie różnego pochodzenia (po urazach czaszki, zatruciach, neuroinfekcjach) powstałe po wstąpieniu do służby, przebiegające pod postacią zaburzeń o obrazie nerwicy, zespołu nerwicowego lub charakteropatii	Długotrwała służba związana z nienormowanym czasem służby oraz z długotrwałym i nadmiernym napięciem nerwowym lub emocjonalnym. Mikrourazy i zatrucia podprogowe (np. spalinami) wywołujące ujawnienie się i zaostrzenie kompensowanych dotąd wad psychicznych, usposabiające do nawarstwienia reakcji nerwicowych
11	Przewlekłe nerwice wywołane warunkami służby	Służba w warunkach wymagających nadmiernego napięcia nerwowego, zwiększonej odpowiedzialności i nienormowanego czasu służby
12	Niedokrwienie kończyn dolnych spowodowane zakrzepowo-zarostowym zapaleniem naczyń (choroba Bürgera)	Długotrwała służba w warunkach częstego, znacznego ochłodzenia atmosferycznego
13	Przewlekłe grzybice skóry odporne na leczenie	Długotrwała służba w warunkach zwiększonej wilgotności środowiska

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1321) włączyła funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej do systemu zaopatrzenia emerytalnego. Przepis art. 20 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715 i 1321) reguluje kwestie związane z inwalidztwem funkcjonariuszy (w tym funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej), określając grupy inwalidztwa oraz przypadki inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą. Zgodnie z tym przepisem inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, gdy powstało wskutek m. in. chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, jak również chorób i schorzeń, które istniały przed przyjęciem do służby, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach.

Projektowane rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wykazu chorób i schorzeń pozostających w związku ze służbą w Służbie Celno-Skarbowej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 20 ust. 4 ww. ustawy, który zobowiązuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia:

1. wykazu chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz właściwości i warunków służby powodujących ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia,
2. wykazu chorób i schorzeń, które istniały przed przyjęciem do Służby Celno-Skarbowej, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby w Służbie Celno-Skarbowej wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach oraz właściwości i warunków służby powodujących ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia.

Zagadnienia, których dotyczy projekt nie były dotychczas uregulowane w przepisach prawa. W stosunku do funkcjonariuszy celnych pełniących służbę w byłej Służbie Celnej jak i obecnie w stosunku do funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej nie funkcjonują odrębne regulacje dotyczące wykazu chorób i schorzeń powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby oraz wykazu chorób i schorzeń, które istniały przed przyjęciem do służby, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach. Dlatego też w projekcie rozporządzenia, mając na uwadze zbliżone warunki służby, przyjęto rozwiązania analogiczne dla funkcjonariuszy służb mundurowych, w szczególności Policji i Straży Granicznej.

Choroby powstałe w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby oraz choroby i schorzenia, które istniały przed przyjęciem do służby, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 4 i 5 ww. ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), powiązane są wspólnymi przyczynami wynikającymi ze szczególnych właściwości oraz warunków służby.

Przyjęto, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz stosownie do § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.